

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa locală, 17 ianuarie 2015, Hunedoara

Clasa a XI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.**
- **Timpul de lucru: 3 ore.**
- **Total: 120 de puncte**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. „Începutul țărâlor acestora și neamului moldovenesc și muntenesc și câți sunt și în Țările Ungurești cu acest nume, români și până astăzi, de unde sunt și de ce seminție, de când și cum au dăscălecat, aceste părți de pământ, a scrie, multă vreme la cumpănă au statut sufletul nostru. Să înceapă osteneala aceasta, după atâta vécî de la discălecatul țărâlor cel dintâi de Traian împăratul Râmului, cu câteva sute de ani peste mie trecute, să sparie gândul. [...] A lăsa iarăș nescris, cu mare ocară înfundat neamul acesta de o seamă de scriitori, ieste inimii durere. Eu, iubite cetitoriule, nicăirea n-am aflat niciun istoric, nici latin, nici leah, nici ungur, și viața mea, Dumnezeu știe, cu ce dragoste pururea la istorii, iată și până la această vârstă, acum și slăbită. De aceste basne să dea seama ei și de această ocară. Nici ieste șagă a scrie ocară vécînică unui neam, că scrisoarea ieste un lucru vécînic. Cândă ocărăsc într-o zi pre cineva, ieste greu a răbda, dară în vécî? Eu voi da seama de ale mele, câte scriu. [...] Puternicul Dumnezeu, cinstite, iubite cetitoriule, să-ți dăruiască după aceste cumplite vremi anilor noștri, cândă și mai slobode veacuri, întru care, pe lângă alte trebi, să aibi vreme și cu cetitul cărților a face iscusită zăbavă, că nu ieste alta și mai frumoasă și mai de folos în toată viața omului zăbavă decât cetitul cărților. Cu cetitul cărților cunoaștem pe ziditoriul nostru, Dumnezeu, cu cetitul laudă îi facem pentru toate ale lui cătră noi bunătăți, cu cetitul pentru greșalele noastre milostiv îl aflăm. Din Scriptură înțelegem minunate și vécînice fapte puterii lui, facem fericită viața, agonisim nemuritori nume. Sângur Mântuitorul nostru, domnul și Dumnezeu Hristos, ne învață, zicând: *Ćd'ěnrěnl d'ěnrěiř, adecă: Cercați scripturile. Scriptura departe lucruri de ochii noștri ne învață, cu acele trecute vremi să pricépem cele viitoare. Citěște cu sănătate această a noastră cu dragoste osteneală.*”

(Miron Costin, **Predoslovie, adecă cuvântare dintâi de descălecatul țărâi cel dintâi și a neamului moldovenesc**)

B. „Cu greu și cu strimt iaste neștine a da cap și începătură fieștecăruia lucru, mai vârtos celuia când nici cum, nici de nicio parte ajutor iaste, nici știință de la alții, sau pomenire măcară să află ca o povață, făcându-se și ca o luminare arătându-se, ca să se poată ajuta cel ce nu știe de la cel ce știe și cele din întunérec să iasă la lumină. Că nici unul în lume nu iaste carele den sine numai să știe și nici unul nu au aflat nimic, până când n-au fost de altul învățat. Nici nimeni nu să poate domiri de niciun lucru, de nu mai nainte sau au văzut, sau au auzit, sau au cetit și de nu ca acelea, asémene ca acelea, măcar cât de puțin, și de nu același adevăr și de lucru ce poștește neștine, au zis, sau au scrisu, măcar cât de puțin și de altele, ca numai să se poată altul deștepta spre gândirea acelora și a altor lucruri încă destul iaste. Și carii ca acelea au făcut și au pomenit, cât de cât măcar, nemoarte mulțămite au auzit și în bună pomenire au rămas. [...] Această dară scădere mare și jale doar într-acest norod al neștiinței și al nevrerei să-l învêțe fiind, iaste pricină, de astăzi, nu numai de răsul altora și de ocară suntem, ci și orbi, muți, surzi suntem de lucrurile și faptele celor mai de demult ce într-acest pământ s-au întâmplat și s-au făcut, cari de nevoie încă le era și ne iaste a le ști, pentru ca să putem și traiul vieții noastre a tocmi. Cum Nafclir în prologul Hronografului lui, ce face, zice: că frumos lucru iaste den greșalele altora să tocmim viața noastră și nu ce alții au făcut să cercăm, ci ce bine făcut va fi, noi a urma să ne punem înainte. Și trebuie să știm ca pre cei buni și vrednici, carii vor fi fost bune faptele lor, să le pomenim bine, și pre ei să-i laudăm. Iar pre cei răi și făcători de rău, să-i blestemăm și să-i ocărăm aceea parte alegându-și în lume, cât au trăit, ca să-i rămăie. [...] Lăsăm, dară, fieștecăruia a zice cum va vrea și a rade cum va pofti, de vreme ce nici le iaste sfială, nici rușine de rușinile lor, nici nu gândesc, că toate lumeștile supuse sunt mutărilor și toate câte sunt umblă cu soroc și cum, că de obște iaste orbul noroc și viitoarele lucruri nevăzute sunt. Ci dar a acelora acum trecându-le, la ale noastre mă întorc a zice.”

(Constantin Cantacuzino, **Istoria Țării Rumânești**)

Subiectul I (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți comparativ modul în care se conturează viziunea lui Miron Costin și a lui Constantin Cantacuzino despre menirea creatorului și relația acestuia cu cititorul, în cele două fragmente citate. În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea comparativă a viziunii despre creație în cele două fragmente citate;
- analiza a câte două secvențe din fragmentele date, semnificative pentru evidențierea viziunii celor doi cronicari;
- prezentarea comparativă a mijloacelor de expresie și a procedeeelor formale (retorice, stilistice, de vocabular etc.) care deosebesc cele două texte;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care se reflectă viziunea celor doi cronicari în cronicile acestora.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600 - 900 de cuvinte, în care să evidențiezi **relația dintre mit-realitate-literatură**, valorificând atât textele citate, cât și experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei / a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente / raționamente logice / exemple concrete etc.) și *concluzia / sinteza*.

Redactare (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte. Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).